

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Pius X - College te TESSENDERLO

Hoofdstructuur voltijds secundair onderwijs

Pedagogisch geheel 48066-48074

Instellingsnummer 48074

Instelling Pius X - College

Directeur Brigitte BERNARD

Adres Stationsstraat 125 - 3980 TESSENDERLO

Telefoon 013-67.03.90

Fax 013-67.03.99

E-mail info@piusxcollege.be

Website <http://www.piusxcollege.be>

Bestuur van de instelling VZW Kath. Sec. Onderw. Regio Tessenderlo

Adres Stationsstraat 125 - 3980 TESSENDERLO

Scholengemeenschap SGKSO Diest - Tessenderlo

Adres H. Hartlaan 16 - 3980 TESSENDERLO

CLB Vrij CLB Diest - Tessenderlo

Adres Mariëndaalstraat 35 - 3290 DIEST

Dagen van het doorlichtingsbezoek 16-01-2017, 17-01-2017, 18-01-2017, 19-01-2017, 20-01-2017

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 20-01-2017

Datum bespreking verslag met de instelling 20-02-2017

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Liesbet WAUMANS

Teamleden Bart LAMOTE, Immanuel SYNAEVE, Erik VAN NIEUWENHUYZE,
Martine ZAMAN

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 ADMINISTRATIEVE SITUERING.....	5
2 SAMENVATTING	5
3 DOORLICHTINGSFOCUS	8
3.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus	8
3.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	8
4 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	9
4.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	9
4.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	9
4.1.1.1 Aardrijkskunde in aso tweede en derde graad (leerplannen D/2012/7841/002, D/2004/0279/028 en D/2012/7841/023)	9
4.1.1.2 Expressie en huishoudkunde in tso tweede graad en derde graad in de studierichting Sociale en technische wetenschappen (leerplannen D/2015/7841/015 en D/2011/7841/038)	11
4.1.1.3 Frans in tso tweede en derde graad in de studierichting Sociale en technische wetenschappen (leerplannen D/2012/7841/057 en D/2014/7841/008)	14
4.1.1.4 Latijn in aso tweede graad in de studierichting Latijn en in aso derde graad in de studierichtingen Latijn-moderne talen en Latijn-wiskunde (leerplannen D/2013/7841/002 en D/2015/7841/002)	17
4.1.1.5 Nederlands in bso tweede graad in de studierichting Kantoor (leerplan D/2013/7841/004)	20
4.1.1.6 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)	23
4.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?	26
4.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	27
4.2 Respecteert de school de overige reglementering?	27
5 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	28
5.1 Leerbegeleiding	28
5.2 Evaluatiepraktijk	32
6 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	35
7 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	40
7.1 Wat doet de school goed?	40
7.2 Wat kan de school verbeteren?	40
7.3 Wat moet de school verbeteren?	40
8 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	41
9 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	41

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal structuuronderdelen.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 De onderwijsinspectie onderzoekt ook altijd de vakoverschrijdende eindtermen.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 ADMINISTRATIEVE SITUERING

Pius X in Tessenderlo bestaat uit twee scholen, de Pius X Middenschool (schoolnummer 48066) en het Pius X College (schoolnummer 48074). Beide scholen zijn gelegen op een eigen campus, maar ze presenteren zich als één pedagogisch geheel. De verslaglegging gebeurt per schoolnummer. Om een volledig beeld te verkrijgen dienen de twee verslagen samen te worden gelezen. De onderdelen met als titel 'Samenvatting', 'Vakoverschrijdende eindtermen', 'Overige erkenningsvoorwaarden', 'Reglementering', 'Kwaliteitsbewaking van de processen' en 'Algemeen beleid' zijn identiek in deze verslagen. Wanneer in de gemeenschappelijke delen van de verslagen dezelfde vaststellingen voor de Middenschool en het College voorkomen, gebruikt het verslag 'de school'.

2 SAMENVATTING

De Pius X scholen in Tessenderlo zijn voor de buitenwereld één pedagogisch geheel, met een geregelde samenwerking, maar elk met eigen accenten, onder meer omwille van het leerlingenpubliek en het onderwijsaanbod. De Middenschool heeft een studietoeraanbod in de A-stroom en - beperkt - in de B-stroom. Het College organiseert een ruim aantal studierichtingen in het aso en een beperkt aantal studierichtingen in het bso en tso. De school behoort tot de vzw KaSORT (Katholiek Secundair Onderwijs Regio Tessenderlo). In de nabije toekomst plant het schoolbestuur, in het kader van BOS (bestuurlijke optimalisering en schaalvergroting) een bredere samenwerking met alle katholieke scholen, inclusief het basisonderwijs en het buitengewoon onderwijs, van Tessenderlo en Leopoldsburg.

Het leerlingenaantal bleef de voorbije schooljaren vrij stabiel. De school rekruteert haar leerlingen overwegend uit de eigen regio. De school, en vooral de Middenschool, onderhoudt nauwe contacten en samenwerking en overleg met de basisscholen uit de omgeving. Het overgrote deel van de leerlingen vanuit de Middenschool stroomt door naar het College.

Voor het erkenningsonderzoek onderzocht de onderwijsinspectie een representatief staal van het onderwijsaanbod. Het onderzoek levert een wisselend beeld op. In de Middenschool voldoet de leerplanrealisatie voor klassieke studiën/Latijn, maar niet voor aardrijkskunde in de A-stroom en Nederlands in de B-stroom. In het College is er een voldoende leerplanrealisatie voor aardrijkskunde en Latijn in aso tweede en derde graad. De vakken Nederlands in bso tweede graad in de studierichting Kantoor (specifiek gedeelte), en Frans en expressie en huishoudkunde in de tweede en derde graad tso van de studierichting Sociale en technische wetenschappen vertonen tekorten. De tekorten zijn te verklaren door lacunes in de leerplanrealisatie en vooral door een weinig leerplangerichte evaluatiepraktijk. De school werkt via verschillende initiatieven aan de vakoverschrijdende eindtermen (VOET). De Middenschool heeft via een gerichte planning zicht op de nog bestaande hiaten. In het College is hiervoor een inhaalbeweging aan de gang. Via plannings- en evaluatiedocumenten voor de VOET-activiteiten heeft de school een globaal zicht op haar VOET-werking in de projecten, maar dat is minder het geval voor de verschillende vakken. Uit het onderzoek van de contexten blijkt dat de school de meerderheid van de eindtermen met voldoende diepgang en bij de meeste leerlingen nastreeft.

Op het vlak van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH) voldoet de school aan de minimale verwachtingen. Ze gaat op systematische wijze de situatie aangaande BVH na. De school heeft een aantal tekorten weggewerkt of toont aan dat de vereiste acties op korte of middellange termijn gepland zijn. Voor de verder vastgestelde hiaten dient de school deze op basis van regelmatig gestructureerd overleg weg te werken.

De school voldoet aan de overige erkenningsvoorwaarden. Met betrekking tot de overige regelgeving ontbreken in het schoolreglement de basisprincipes van het schoolbeleid inzake reclame en sponsoring. De school verbindt zicht ertoe deze lacune in het schoolreglement op te nemen. Een vervolgccontrole is dan ook niet nodig.

De inspectie onderzocht in het kader van het kwaliteitsonderzoek de leerbegeleiding en de evaluatiepraktijk. De leerbegeleiding, gebaseerd op het zorgcontinuüm, scoort sterk, vooral op schoolniveau. In de schoolvisie op begeleiding staan de individuele leerling en het respect voor verscheidenheid centraal. Binnen het zorgteam is heel wat expertise ter zake ontwikkeld. Er is een adequaat gebruik van het leerlingenvolgsysteem. Op het niveau van de klas leveren heel wat leraren inspanningen voor het creëren van een krachtige leeromgeving, maar er zijn verschillen per leraar. Ook de link met de VOET leren leren op klasniveau is nog weinig expliciet.

Inzake evaluatiepraktijk sensibiliseert de schoolleiding de personeelsleden geregeld voor een leerplangerichte evaluatie, maar ze expliciteert haar visie nog weinig in beleidsdocumenten, richtlijnen en instrumenten. Ze vertrouwt daarvoor op de deskundigheid van de vakgroepen en de leraren. De resultaten van de doorlichting tonen aan dat de evaluatiepraktijk nog onvoldoende gekaderd is binnen overkoepelende doelstellingen en kenmerken van kwaliteitsvolle evaluatie. Vormen van zelf-, co- en peerevaluatie vinden ingang. Zowel de Middenschool als het College hanteren volgens afspraken een mengvorm van gespreide evaluatie en cijfers voor dagelijks werk en examens. Ook attitude maakt deel uit van de evaluatie. De school voert een prospectief deliberatiebeleid en de attestering is gericht op maximale kansen voor de leerlingen.

In het algemeen beleid profileert de Middenschool zich als een kleinschalige school met zorg voor de leerlingen die uit het basisonderwijs instromen in een laagdrempelig, maar gedisciplineerd schoolklimaat. Het College heeft na een grondige analyse van haar eigen werking de voorbije schooljaren een aantal prioriteiten vooropgesteld, onder andere een gestructureerde beleidsondersteuning en het creëren van een schoolbreed draagvlak via communicatie en inspraak. De coördinatoren, werk- en vakgroepen geven het schoolproject en de schoolorganisatie mee vorm. Ook de school- en de leerlingenraad en het oudercomité ondersteunen de schoolwerking. Uit de doorlichting blijkt de nood aan een verdere beleidsmatige aansturing en opvolging van de vakgroepwerking, en dit met het oog op een voldoende leerplanrealisatie en een evaluatiepraktijk die is afgestemd op de leerplandoelstellingen. In het College is een verdere planning voor de VOET-werking noodzakelijk. Het beleid hecht veel belang aan de communicatie met de personeelsleden en de ouders en aan het welbevinden van alle schoolpartners. Er zijn waardevolle aanzetten voor kwaliteitszorg in de verschillende domeinen van de schoolwerking. De verzameling en de analyse van de gegevens gebeuren zorgvuldig. De bijsturingen verlopen in een aantal gevallen informeel en de facto. In het College maken de bijsturingen deel uit van een stappenplan.

De onderwijsinspectie besluit de doorlichting met een beperkt gunstig advies voor beide scholen. De tekorten voor aardrijkskunde en Nederlands in de Middenschool en voor Frans, Nederlands, expressie en huishoudkunde in het College dienen binnen de drie schooljaren te zijn weggewerkt. Na het verstrijken van deze periode is er in een opvolgingsdoorlichting voorzien. Verder respecteert de school de regelgeving en schenkt ze voldoende aandacht aan de erkenningsvoorwaarde 'Bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.

3 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

3.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
VOET	x	
Graad 2 ASO Economie	aardrijkskunde	
Graad 2 ASO Latijn	aardrijkskunde	Latijn
Graad 2 ASO Wetenschappen	aardrijkskunde	
Graad 2 BSO Kantoor		Nederlands
Graad 2 TSO Sociale en technische wetenschappen	Frans	expressie, huishoudkunde
Graad 3 ASO Economie-moderne talen	aardrijkskunde	
Graad 3 ASO Economie-wiskunde	aardrijkskunde	
Graad 3 ASO Latijn-moderne talen	aardrijkskunde	Latijn
Graad 3 ASO Latijn-wiskunde	aardrijkskunde	Latijn
Graad 3 ASO Wetenschappen-wiskunde	aardrijkskunde	aardrijkskunde
Graad 3 TSO Sociale en technische wetenschappen	Frans	expressie, huishoudkunde

3.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

4 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

4.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

4.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

4.1.1.1 Aardrijkskunde in aso tweede en derde graad (leerplannen D/2012/7841/002, D/2004/0279/028 en D/2012/7841/023)

Voldoet

Het aanbod is leerplangericht en voldoende volledig. De evaluatie levert betrouwbare scores op.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

In de tweede graad is het aanbod volledig. De thema's zijn goed gespreid over de leerjaren. Ze worden evenwichtig en leerplangericht aangeboden. De onderzoeks- en ICT-vaardigheden krijgen in beide leerjaren een passende invulling. De leerplandoelstellingen worden op het correcte beheersingsniveau aangeboden.

In de derde graad komen alle thema's aan bod. De leerplandoelstellingen uit bijna alle onderdelen worden voldoende diepgaand en op het juiste beheersingsniveau uitgewerkt. Dat is minder het geval voor het thema 'Verstedelijking en ruimtelijke ordening' dat op het einde van het tweede leerjaar gepland is en waarvoor te weinig lestijd overblijft voor een kwaliteitsvolle realisatie. Ook de aandacht om de themaoverschrijdende doelstellingen te integreren is beperkt. Daardoor komen de betekenis van geografische informatiesystemen (GIS) en de onderzoeks- en ICT-vaardigheden weinig aan bod. De geografische excursie krijgt de vereiste invulling en bevat ook elementen uit de ruimtelijke ordening.

In de studierichtingen van de pool Wetenschappen in de derde graad wordt bovenstaand aanbod aangevuld met de leerplandoelstellingen die gekoppeld zijn aan de specifieke eindtermen van de pool. Het aanbod daarvan is volledig, leerplangericht en evenwichtig. Cartografie wordt behandeld als keuzethema. Aardrijkskunde participeert aan de realisatie van de onderzoekscompetentie. De leerlingen doorlopen daarbij de verschillende stappen die nodig zijn voor de realisatie van de drie betreffende specifieke eindtermen.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De minimale materiële vereisten zijn aanwezig en ze worden doelgericht ingezet. De inrichting van het vaklokaal is evenwel niet optimaal. De basiswandkaarten zijn niet comfortabel te hanteren. De ICT-uitrusting met internettoegang voor frontaal gebruik wordt veelvuldig gebruikt voor een rijke ondersteuning van de les.

In de tweede graad wordt voor enkele lestijden een computerlokaal gebruikt voor een ICT-taak. Daarnaast is er samenwerking met het vak informatica om vakoverschrijdend te werken. Ondanks de maatschappelijk relevante mogelijkheden en de aansluiting bij de leerplandoelstellingen is er in de derde graad geen ICT-gebruik door de leerlingen tijdens de lessen. De beperkte beschikbaarheid van computerlokalen wordt aangegeven als oorzaak.

In beide graden wordt het elektronische leerplatform benut voor ondersteuning van de leerlingen. In de tweede graad gebeurt dit ook voor het inleveren van digitale taken.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

In de tweede graad gebeurt de evaluatie permanent. De vragen en opdrachten zijn duidelijk geformuleerd en voorzien van de puntenverdeling. Ze zijn in grote mate afgestemd op het juiste beheersingsniveau en bestrijken de diverse onderdelen voldoende evenwichtig. Daardoor beoordeelt men goed de mate waarin de leerlingen de doelstellingen bereiken. Voor grotere taken en groepswork wordt de score opgebouwd en verantwoord aan de hand van gedetailleerde kaders. Door de integratie van zelf- en peerevaluatie daarbij, ontstaat een brede evaluatiepraktijk.

In de derde graad steunt de evaluatie voor een beperkt gedeelte op dagelijks werk (25 %) en voor de rest op twee examens (75 %). De vragen zijn duidelijk geformuleerd en peilen naar kennis, vaardigheden en inzicht in een goede verhouding. De puntenverdeling is transparant. Op een ondervertegenwoordiging van de leerplandoelstellingen over verstedelijking en ruimtelijke ordening na, is de evaluatie voldoende evenwichtig.

De evaluatie van de onderzoekscompetentie gebeurt transparant. Ook zelf- en peerevaluatie zijn aanwezig. In de puntengewichten krijgt de procesevaluatie evenwel een beperkt aandeel.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

De leerlingen beschikken over een atlas en goed gestructureerd cursusmateriaal. Door middel van onderwijsleergesprekken op basis van geprojecteerde bronnen verwerken de leerlingen de inhoud. In de tweede graad wordt het aanbod verrijkt met actieve werkvormen. De leerlingen weten goed wat van hen verwacht wordt bij opdrachten en toetsen. Een afwisseling daarvan zorgt voor voldoende feedback tijdens het leerproces. De zelf- en de peerevaluatie dragen bij tot reflectie door de leerling over zijn leerproces.

Deskundigheidsbevordering
Overleg
Vorming

De leden van de vakgroep volgen talrijke nascholingen. Op basis van reflectie komen ze tot een gericht, dynamisch traject met continue aanpassingen om de leermiddelen en het gebruik ervan te optimaliseren. Dit gebeurt evenwel vooral op eigen initiatief en minder via overleg in de vakgroep.

4.1.1.2 Expressie en huishoudkunde in tso tweede graad en derde graad in de studierichting Sociale en technische wetenschappen (leerplannen D/2015/7841/015 en D/2011/7841/038)

Voldoet niet

De leerplanrealisatie voldoet niet. Het onderwijsaanbod en de leerlingenevaluatie zijn onvoldoende op de leerplandoelstellingen afgestemd en missen transparantie. De studieresultaten zijn niet voldoende gebaseerd op valide gegevens.

Onderwijsaanbod	De leerlingen krijgen de leerplandoelstellingen van expressie en huishoudkunde aangereikt via de werkvorm 'integrale opdrachten'. De opdrachten kaderen telkens in een thema waarbij ook stelselmatig leerinhouden van de componenten opvoedkunde en natuurwetenschappen aansluiten.
<i>Volledigheid</i>	
<i>Evenwicht</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Samenhang</i>	

De vier algemene competenties vormen het uitgangspunt voor de integrale opdrachten. Het onderwijsaanbod is te beperkt gericht op het verwerven van de leerplandoelstellingen van expressie en huishoudkunde. Het is bovendien niet duidelijk welke leerplandoelstellingen de diverse opdrachten beogen, noch is transparant weergegeven welke leerinhouden een leerling feitelijk verwerkt en welk leertraject hij daadwerkelijk aflegt.

Voor huishoudkunde sluit het curriculum te beperkt aan bij het leerplan. Het aanbod is te weinig diepgaand, samenhangend en evenwichtig en mist een consecutieve opbouw. De selectie van functionele kennis, oefeningen en praktijkopdrachten is onvoldoende verfijnd om alle doelstellingen in voldoende mate te realiseren. Vooral de doelen in verband met de kwantitatieve en kwalitatieve samenstelling van voedingsmiddelen en het belang van een evenwichtige voeding met het oog op het bevorderen van de gezondheid worden te beperkt doorgrond. De leerlingen krijgen bovendien relatief weinig kansen om specifieke voedingsbehoeften en -problemen, gekaderd binnen een context, uit te diepen. Er is aandacht voor productkennis, bereidingswijzen en bewaarmethoden, maar dit gebeurt te weinig systematisch en diepgaand. De focus ligt hierbij onvoldoende op het leren verantwoorden van de keuze vanuit een wetenschappelijk, economisch, cultureel en ethisch oogpunt.

Het aanbod voor expressie is onvolledig. Het onderdeel 'impressie en expressie' wordt onvoldoende doelgericht ingevuld. De nadruk ligt op de aspecten 'reflecteren' en 'communiceren', terwijl het 'beschouwen' van cultuur-, kunst- en expressievormen, het 'inleven' in verschillende culturen en artistieke uitingen van kunstenaars en het 'creëren' vanuit een expressieve grondhouding te weinig terug te vinden zijn in het aanbod. Bij het tweede onderdeel 'activiteiten uitwerken' komen de verschillende expressievormen aan bod, maar niet op een evenwichtige wijze. De leerlingen leren zich creatief uiten via de context van het gesproken en geschreven woord en van de beeldende expressie, terwijl de contexten 'beweging en dans' en 'klank en muziek' nog geen volwaardige plaats in het curriculum krijgen. De doelstellingen bij het thema 'presenteren' maken geregeld voorwerp van de lessen uit. De leerlingen leren hierbij verschillende technieken en ondersteunende middelen gebruiken.

In de tweede graad belemmert de fragmentarische benadering via kleine deelopdrachten soms het integrale leren en het opzetten van uitdagende opdrachten. De leerlingen missen hierdoor kansen om zich de kennis, de vaardigheden en de attitudes binnen een themagebied vanuit een concrete context als een competentie eigen te maken. In de derde graad is er een goede aanzet tot geïntegreerde projectwerking waarbij bepaalde thema's in componentoverschrijdende realiteitsgebonden activiteiten worden omgezet.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De infrastructuur en materiële uitrusting zijn veeleer beperkt. In sommige lokalen is het niet eenvoudig om er met grote lesgroepen actieve werkvormen en bewegingsactiviteiten in toe te passen. Voor expressie zijn er te weinig leermiddelen beschikbaar. De leskeuken is verouderd, maar het nodige materiaal is aanwezig. De directie onderhandelt over het gebruik van de didactische keuken in een naburige school, in afwachting van een oplossing ten gronde.

De leslokalen zijn uitgerust met projectiemogelijkheden. De leerlingen kunnen voor het opzoeken, selecteren en verwerken van informatie gebruikmaken van het open leercentrum waarin voldoende computers beschikbaar zijn. Omwille van de hoge bezettingsgraad kunnen niet alle lesgroepen hier even vlot gebruik van maken.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De evaluatiepraktijk beantwoordt onvoldoende aan de eisen van transparantie, representativiteit en betrouwbaarheid. Er zijn bijgevolg te weinig valide evaluatiegegevens voorhanden om een afdoende leerplanrealisatie te staven.

De evaluatie is hoofdzakelijk gericht op de vier generieke competenties. De doelstellingen voor expressie en huishoudkunde zijn niet voldoende duidelijk afgebakend of geconcretiseerd, waardoor de beoordeling ervan nauwelijks expliciet gebeurt en dus op een vage normering berust.

De vakgroep beschikt voor de evaluatie van de integrale opdrachten over een beoordelingsschaal voor de (sub)competenties. De leraren bepalen op basis van de deelopdrachten een score voor deze (sub)competenties. Het is echter niet altijd duidelijk op welke manier de verschillende deelopdrachten een beoordeling opleveren voor de (sub)competenties. Aan de opdrachten zijn nauwelijks beoordelingsfiches verbonden. Objectieve criteria en een normstelling omtrent het beheersingsniveau ontbreken om te bepalen of een leerling de doelstelling effectief heeft bereikt. Hoe de score op de (sub)competenties tot stand komt, blijft vaag. Verantwoordingsstukken ontbreken veelal.

De resultaten op het rapport komen op grond van een weging tot stand, al blijkt hieruit ook dat sommige aspecten veelvuldig en andere nauwelijks in de evaluatie voorkomen. De scores op het rapport geven geen eenduidige indicatie over de mate waarin de leerplandoelstellingen bereikt zijn.

De geïntegreerde proef is vrij omvangrijk. De opdrachten richten zich op de verschillende vakken van het specifiek gedeelte. Via een informatiebundel krijgen de leerlingen de contouren en richtlijnen aangereikt. De leerlingen krijgen geregeld feedback over hun vorderingen. De externe jury is betrokken bij de proces- en productevaluatie.

Leerbegeleiding

Preventief

Curatief

De relatie tussen de leraren en de leerlingen is aanmoedigend, ondersteunend en respectvol. Een open klasmanagement draagt bij tot een taakgerichte sfeer en tot zin voor samenwerking. De betrokkenheid van de leraren is groot, maar de leerbegeleiding verloopt alsnog te weinig doelgericht. De vertaalslag van het leerplan naar functionele kennis, relevante oefeningen en opdrachten staat nog niet op punt. Hierdoor missen de integrale opdrachten de nodige efficiëntie. Zowel in het onderwijsproces als in de evaluatie zijn de leerlingen niet altijd op de hoogte van de beoogde leerdoelen. Het cursusmateriaal is beperkt en biedt weinig ondersteuning aan het leerproces.

De activerende lesaanpak vormt door middel van toepassingen en opdrachten een basis voor gedifferentieerde coaching en feedback aangepast aan de noden. Hierdoor kan remediëring al voor een deel gebeuren tijdens de lessen. Bijkomend kunnen de leerlingen terugvallen op ondersteuning wanneer er moeilijkheden opduiken. Vormen van zelfreflectie en peerevaluatie vinden geleidelijk aan ingang, maar bieden nog weinig toegevoegde waarde.

Deskundigheidsbevordering

Overleg

Vorming

De vakgroep getuigt van engagement en betrokkenheid en wordt beleidsmatig goed ondersteund door een coördinator. Per leerjaar is er een vast multidisciplinair lerarenteam dat regelmatig, zowel formeel als informeel, overlegt. Veel aandacht gaat uit naar het uittekenen en vormgeven van de integrale opdrachten. Dit resulteert voornamelijk in afspraken over de planning en de uitvoering ervan. De omzetting van de leerplandoelstellingen in een samenhangend en stapsgewijs opgebouwd curriculum staat nog niet op punt. De positieve sfeer, de goede samenwerking en de inzet van de meeste leraren bieden garanties op een gunstige evolutie.

De leraren staan open voor professionalisering via ervaringsuitwisseling, nascholing en begeleiding door externen, zoals de pedagogische begeleidingsdienst. Professionaliseringsinitiatieven worden door de schoolleiding ondersteund.

4.1.1.3 Frans in tso tweede en derde graad in de studierichting Sociale en technische wetenschappen (leerplannen D/2012/7841/057 en D/2014/7841/008)

Voldoet niet

Het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk zijn onvoldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen.

Onderwijsaanbod De leraren gebruiken het leerboek als uitgangspunt en niet het leerplan. Daarbij bewaken ze onvoldoende een evenwichtige en samenhangende leerplanrealisatie; de lexicale en grammaticale leerinhouden overheersen het aanbod zonder kansen te scheppen om de vaardigheden in te oefenen in reële gebruikscontexten. Dit strookt niet met de leerplanvisie op communicatief taalonderwijs.

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

Bij de receptieve vaardigheden is het aanbod van tekstsoorten niet bewust afgestemd op het leerplan. De informatieve teksten overwegen, de narratieve en artistiek-literaire komen beperkt aan bod. Verder leren de leerlingen te weinig de tekststructuur en -samenhang herkennen op het beschrijvende verwerkingsniveau en zetten ze onvoldoende de stap naar het structurerende verwerkingsniveau. Positief is het taalgebruik van de leraren. Ze spreken consequent Frans in hun interactie met de leerlingen. Dat bevordert de ontwikkeling van de luistervaardigheid.

De leerlingen trainen zelden de leerplandoelstellingen voor de productieve vaardigheden. Functionele schrijf- en spreekopdrachten die hen uitdagen om hun strategieën te versterken en te reflecteren over hun taalgebruik, zijn zeldzaam tijdens de lessen. Ze maken veelal onmiddellijk deel uit van de evaluatie. Uit het doorgenomen cursusmateriaal blijkt wel dat de leerlingen af en toe de opdrachten voor de mondelinge interactie maken.

De leerlingen bereiken de leerplandoelstellingen voor de kenniscomponent overwegend op een reproductief niveau. Ze oefenen grammatica en woordenschat veelal in via losstaande zinnen. Transfergerichte oefeningen maken ze maar af en toe. Uitdagende, vaardigheidsgerichte opdrachten in authentieke communicatieve contexten komen nauwelijks aan bod. De kenniscomponent is onvoldoende afgestemd op het uitvoeren van taaltaken om te spreken van een functionele kennis en een functionele beheersing ervan. Het aanbod mist daardoor samenhang.

Voor de communicatiestrategieën geldt dezelfde vaststelling; de leerlingen hebben weinig oefenkansen om ze doeltreffend te leren inzetten bij taaltaken. Daardoor krijgen ze weinig impulsen om hun autonomie als taalleerder te vergroten.

De buitenschoolse activiteiten brengen de leerlingen in contact met de Franstalige cultuur. Deze activiteiten bieden extra oefenkansen voor de ontwikkeling van de taalvaardigheid en de interculturele competentie. Daarnaast hebben ze een versterkende werking op de vakgebonden attitudes, waar de leraren voldoende aandacht voor hebben.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

Globaal genomen zijn de resultaten van de leerlingen goed tot zeer goed. De evaluatie is echter maar beperkt afgestemd op het leerplan en weerspiegelt de lacunes in het onderwijsaanbod. Het eindcijfer geeft dan ook geen correct beeld van de mate waarin de leerlingen de leerplandoelstellingen beheersen.

De evaluatie van de receptieve vaardigheden is beperkt. De leraren toetsen onvoldoende of de leerlingen de tekststructuur en -samenhang herkennen en of ze de leerplandoelstellingen voor het structurerende verwerkingsniveau bereiken. Verder sluiten de toetsopgaven niet altijd aan bij het leerplan, wat de validiteit ondermijnt. Sommige vaardigheidstoetsen richten zich immers op het kopiërende verwerkingsniveau, andere peilen naar de beheersing van woordenschat.

De toetsopgaven voor de productieve vaardigheden beslaan het beschrijvende en het structurerende verwerkingsniveau zoals het leerplan vooropstelt. De vakgroep leverde recent veel inspanningen om hiervoor meer communicatiegerichte taaltaken op te stellen. Ze ontwikkelde een gemeenschappelijk evaluatierooster voor de taalkaak die de leerlingen uitvoeren tijdens de examenperiodes in de derde graad. De invulling van die evaluatiecriteria overstijgt soms echter het vooropgestelde niveau van het Europees Referentiekader (ERK). Het is niet duidelijk hoe de leraren hiermee rekening houden om het eindcijfer voor deze afsluitende taaltaken te bepalen.

De evaluatieroosters die de leraren gebruiken in de loop van het schooljaar zijn erg verschillend. Ze nemen geen omschrijvingen op voor de puntenweging bij de evaluatiecriteria. Dat zet de betrouwbaarheid onder druk. Ze bevatten bovendien weinig sporen van procesevaluatie. De leerlingen krijgen daardoor weinig impulsen om te reflecteren op de taalkaak. Ze spelen dan ook een weinig actieve rol in hun leerproces en leren hun functionele beheersing van de kennis niet uitbreiden om de doeltreffendheid van hun communicatie te verhogen.

De evaluatie van woordenschat en grammatica mist validiteit omdat de leerlingen deze ondersteunende kennis te weinig functioneel inzetten om taaltaken uit te voeren. Ze maken vooral contextloze vertaal- en invulopdrachten die het reproductieve niveau niet overstijgen. Transfergerichte oefeningen maken ze maar af en toe. De meer communicatieve opdrachten bevatten soms zo'n gedetailleerde instructies voor taalkundige structuren dat ze de persoonlijke inbreng en de taalautonomie van de leerlingen beperken en de authenticiteit van de opdrachten ondergraven.

De leraren bewaken de transparantie van de evaluatie; toetsen en examens bevatten een puntenverdeling, de vraagstelling is eenduidig. Het aantal toetsen en de inhoud ervan variëren echter sterk per leraar. Ook de verhouding tussen de kenniscomponent en de communicatieve vaardigheden en tussen de deelvaardigheden onderling is niet gestoeld op afspraken binnen de vakgroep. Hierdoor weegt de evaluatie van de kenniscomponent in sommige klassen te zwaar door in het eindresultaat. Dit druist in tegen de leerplanvisie op communicatief en taakgericht taalonderwijs.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De materiële voorzieningen beantwoorden aan de vereisten van het leerplan. De leraren hebben voldoende mogelijkheden om ICT in het onderwijsleerproces te integreren en zo de leerplanrealisatie te ondersteunen, maar ze maken daar weinig gebruik van. Ze wijzen op de beperkte beschikbaarheid van de computerlokalen en het OLC als oorzaak. De leerlingen leren daardoor tijdens de les maar af en toe hoe ze ICT functioneel kunnen inzetten om hun communicatiestrategieën te versterken.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De vakgroep vertaalde de schoolvisie op brede zorg in preventieve maatregelen voor de lessen Frans. De leraren passen die zo veel mogelijk toe. Uit de klasbezoeken blijkt dat de leraren dicht bij de leerlingen staan. Ze bieden ondersteuning en structuur en zorgen ervoor dat de leerlingen in een veilige leef- en leeromgeving de les volgen. Een krachtige leeromgeving creëren ze minder. Ze erkennen het belang van differentiatie, maar dat besef heeft nog niet alle leraren overtuigd om taalactiverende werk- en groepeeringsvormen ruim in te zetten. De leerlingen spelen nog te weinig een actieve rol in hun taalverwervingsproces. Ze mislopen daardoor kansen om hun leerstrategieën te versterken en op die manier hun leerautonomie te vergroten, bijvoorbeeld voor de productieve vaardigheden. De vakgroep is zich hiervan bewust en levert inspanningen om aansluiting te vinden bij de schoolontwikkeling op het vlak van binnenklasdifferentiatie. De leraren kennen de specifieke onderwijsbehoeften van hun leerlingen. Ze bieden hen een gepaste ondersteuning volgens de schoolafspraken. De vakgroep heeft nog geen gezamenlijke aanpak voor de curatieve leerbegeleiding opgezet om de doeltreffendheid ervan te verhogen. Elke individuele leraar neemt hiervoor wel voldoende initiatieven: de leraren geven aan dat ze remediëringsoefeningen aanreiken die de leerlingen tijdens of na de les kunnen maken. Die oefeningen versterken vooral de kenniscomponent. De leerlingen die het moeilijker hebben met de vaardigheden, krijgen nog geen systematische ondersteuning of bijkomende oefenkansen. De evaluatie- en rapporteringspraktijk is niet informatierijk. De leraren hebben weinig aandacht voor leerondersteunende feedback op toetsen. Ook de rapportcommentaren slaan vooral op de inzet en de motivatie van de leerlingen en bevatten weinig concrete, vakinhoudelijke suggesties voor remediëring.

Deskundigheidsbevordering Uit de gesprekken blijkt dat de leraren over voldoende expertise beschikken om hun onderwijs- en evaluatiepraktijk beter te laten aansluiten op het leerplan.

Overleg

Vorming De meeste leraren nemen bovendien initiatieven om die vakinhoudelijke expertise te verdiepen. Ze zijn daarbij goed georganiseerd en voldoende zelfkritisch.

De vakgroep staat open voor (externe) feedback. De recente ondersteuning door de pedagogische begeleidingsdienst heeft de vakgroep gestimuleerd om bewuster te vertrekken vanuit het leerplan. Binnen de vakgroep groeit het vertrouwen en de openheid om nieuw ontwikkeld materiaal niet alleen uit te wisselen maar ook formeel te bespreken en samen te optimaliseren. Positief is ook dat de vakgroep Frans horizontaal overleg wekelijks inplant en nauw samenwerkt met de andere moderne vreemde talen.

De leraren geven aan dat ze dit ontwikkelingstraject gefaseerd aanpakken. Hun prioriteit lag daarbij niet bij de tweede en de derde graad tso. In de onderzochte studierichtingen functioneert de vakgroep daardoor nog te beperkt als een hefboom voor kwaliteitsverbetering.

4.1.1.4 Latijn in aso tweede graad in de studierichting Latijn en in aso derde graad in de studierichtingen Latijn-moderne talen en Latijn-wiskunde (leerplannen D/2013/7841/002 en D/2015/7841/002)

Voldoet

De leerplanrealisatie voldoet globaal. De evaluatiepraktijk is voldoende valide. Alle vereiste leermiddelen zijn voorhanden.

Onderwijsaanbod In de tweede graad worden de leerinhouden grammatica uit de eerste graad herhaald en aangevuld. Net zoals in de eerste graad gebeurt het aanbrengen ervan vanuit lectuurverband en inductief. In het eerste leerjaar zijn er een

Volledigheid initiële en beperkte systematisering en structurering buiten zins- en

Evenwicht tekstverband, maar de verdere verwerking verloopt voldoende

Beheersingsniveau lectuurgebonden. In het tweede leerjaar en in de derde graad herhalen de

Samenhang leerlingen de grammaticale leerinhouden op zelfstandige basis. Hiervoor werken ze evenwel met een grammaticaal leerstofschema dat nog niet is aangepast aan het perspectief en ordening van valentiegrammatica. Er is dringend nood aan aanpassingen ter zake. Tijdens het lezen wordt, indien nodig, een aantal syntactische gegevens systematisch en functioneel hernomen, meestal wel vanuit het valentieprincipe.

In het eerste leerjaar van de tweede graad is er een verdere opbouw van de kennis van vocabularium, met aandacht voor ordening en structuur en het voortleven in moderne (vreemde) talen, maar minder voor de contextuele betekenis van de woorden. Vanaf het tweede leerjaar van de tweede graad verloopt de verwerking van vocabularium via een systematische repetitie van het basisvocabularium. De verwerking van nieuw vocabularium gebeurt lectuurgebonden.

In het eerste leerjaar van de tweede graad verloopt het leatuuronderwijs volgens het leerwerkboek. De hoeveelheid gelezen teksten voldoet. Het tekstmateriaal is historisch en cultureel omkaderd met kwaliteitsvol les- en beeldmateriaal. Voor de leatuurmethode werken de leerlingen verder volgens het stappenplan van de eerste graad. Een verdere afstemming op valentielectuur en een aanpassing aan complexere zinsstructuren zijn hierbij evenwel noodzakelijk.

Vanaf het tweede leerjaar van de tweede graad volgt de leatuur voldoende de aspecten, genres en auteurs uit de leerplannen. De hoeveelheid gelezen tekst voldoet globaal, met een gevarieerd aanbod. Als leatuurmethode is er de keuze voor een lineaire leesstrategie, die consequent wordt gehanteerd. Ze is evenwel niet expliciet en als leerinhoud voor de leerlingen uitgeschreven en aangeleerd. Tijdens het lezen vult de leraar een deel van de leesvaardigheid zelf in. De tekstprojectie leidt er bijvoorbeeld toe dat de woordgroepen zijn afgebakend en er is vaak parafrase van het tekstbegrip of vertaling van zinsdeelstukken. De leatuur wordt evenwel in een ruim kader geplaatst met gecombineerde aandacht voor de cultuurhistorische context, tekstinhoud, grammaticale verklaring, metriek en stilistiek. De genres, auteurs en gelezen teksten worden degelijk ingeleid en besproken, met in een aantal gevallen transfer naar de actualiteit en een groeiende aandacht voor receptie, vooral in de beeldende kunst.

De realisatie van de leerplandoelstellingen over onderzoekscompetentie is in de tweede graad onvolledig en weinig doelgericht. In het eerste leerjaar is er een digitale groepsopdracht waarin conceptueel de OVUR-methode is vervat. Uit de leerlingenwerkstukken blijkt evenwel onvoldoende de methodiek voor de fases van het leer- en uitvoeringsproces. In het tweede leerjaar waren er de voorbije schooljaren beperkte zoekopdrachten met slechts een mondelinge verwerking. Recente opdrachten, met een gestructureerde aanpak voor de verschillende fases van het leren onderzoeken en met duidelijke verwachtingen over de taakuitvoering, garanderen een leerplangerichte invulling. In de derde graad voldoet de open opdracht en de uitvoering, waarin de formulering van de onderzoeksvraag, de verwerking en vermelding van de bronnen en een conclusie gefaseerd zijn uitgewerkt. Het verwerkingsniveau varieert van voldoende tot goed.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

In het eerste leerjaar van de tweede graad zijn er in de evaluatie van het dagelijks werk frequente kleine toetsen over vocabularium en grammatica, vooral gericht op kennis en reproductie. Lectuur en cultuur komen hierin te weinig aan bod. In de grote repetitietoetsen is er een evenwichtigere spreiding van alle leerplancomponenten. De bevraging vocabularium is voldoende gevarieerd. Grammatica komt deels theoretisch en deels leetuurgebonden aan bod, met een iets te groot gewicht voor het kennisgerichte gedeelte. In leetuur is er aandacht voor vertaling, grammaticale verklaring en tekstbegrip en -inhoud. Voor cultuur peilt men voornamelijk naar kennis, maar het gebruik van beeldmateriaal vormt een waardevolle bijdrage. Er zijn geregeld duo- of groepsopdrachten voor zelfstandige verwerking van leetuur en cultuur, maar deze worden niet systematisch opgenomen in de cijfers dagelijks werk. Door de mathematische verrekening van alle toetsen is het gewicht van vocabularium en grammaticale kennis in de rapportcijfers dagelijks werk groot en ligt er minder nadruk op het toetsen van leesvaardigheid. De examens sporen qua opbouw en spreiding van de leerplancomponenten globaal met de repetitietoetsen. Het systematisch voorleggen van een examen over leesvaardigheid, terwijl de zelfstandige en individuele verwerking van leetuur in de toetsen niet aan bod komt, en het gewicht van vocabularium en grammatica in de cijfers dagelijks werk hypothekeren enigszins de validiteit van de evaluatie.

Vanaf het tweede leerjaar van de tweede graad zijn de kleine toetsen over de repetitie van grammatica en vocabularium beperkter. Zowel het dagelijks werk als de examens zijn voldoende gericht op de verwerking van de leetuur. De vraagstelling is gevarieerd en genuanceerd, met aandacht voor alle facetten van het leetuuronderwijs. Men peilt hierbij zowel naar kennis als de transfer ervan en naar verschillende vaardigheden. Ook hier gelden de eerdere bemerkingen over de validiteit van de evaluatie door het ontbreken van systematische toetsen over leesvaardigheid, terwijl deze bevraging wel in de examens wordt voorgelegd.

In beide graden maken de opdrachten voor onderzoekscompetentie in beperkte mate deel uit van de evaluatie dagelijks werk. In het eerste leerjaar van de tweede graad en het tweede leerjaar van de tweede graad betreft de evaluatie de verschillende fases van het proces en het product. Uit de zelfevaluatie- en reflectiedocumenten blijkt evenwel dat niet alle leerlingen dezelfde inspanningen en bijdragen in het groepswork hebben geleverd.

Leerbegeleiding

Preventief
Curatief

Leerstofoverzichten en een aantal studietips ondersteunen het leerproces voldoende, met uitzondering van deze over de studiemethodiek voor leetuur. De zelfstandige herhaling van grammatica en vocabularium wijst op een verdere regulering van het leerproces. De evaluatie van taal, attitude en orde (TAO) leidt voor een aantal leerlingen tot meer zorg voor taal en taalgebruik bij het noteren, studeren en afleggen van toetsen en examens. In het kader van de brede leezorg op schoolniveau gaat meer aandacht naar een leerlinggerichte opmaak van het lesmateriaal en duidelijke vraagstelling.

De gehanteerde leesstrategie vanaf het tweede leerjaar van de tweede graad, waarbij de leraar heel wat vertaling en tekstbegrip aanreikt, leidt bij een aantal leerlingen tot een veeleer afwachtende en passieve houding in de lessen.

In de derde graad zorgen de generieke lessen op schoolniveau over onderzoekscompetentie voor voldoende onderzoeksvaardigheden voor de uitvoering van de opdracht.

Uitrusting De school stelt een lokaal ter beschikking waarin alle lessen Latijn plaatsvinden.
ICT Het is aangekleed met beeldmateriaal dat naar de klassieke wereld verwijst. Er
Inzet uitrusting zijn een computer, beamer en projectiescherm voorhanden. Deze ICT-uitrusting
Leermiddelen wordt intensief en deskundig benut. De leerlingen beschikken over voldoende ICT-vaardigheden voor de uitwerking van ICT-opdrachten. Ze gebruiken het elektronische schoolplatform voor het raadplegen van hun agenda, les- en beeldmateriaal en vertalingen. Uitwisseling van toetsen, taken en opdrachten gebeurt nog niet.

Deskundigheidsbevordering De vakgroepoverschrijdende werking met de Middenschool verloopt via
Overleg veeleer beperkt overleg en een aantal afspraken over leerplangebonden en praktische realisaties. Voor een verdere kwalitatieve verdieping van het schooloverstijgende onderwijs Latijn is in de toekomst nood aan de uitwerking van een leerlijn voor de drie graden in de aanpak en systematiek van valentiegrammatica en de lectuurmethode.

4.1.1.5 Nederlands in bso tweede graad in de studierichting Kantoor (leerplan D/2013/7841/004)

Voldoet niet

Het onderwijsaanbod is onvoldoende afgestemd op de leerplanvereisten. De evaluatiepraktijk meet onvoldoende het bereiken van de leerplandoelstellingen. De uitrusting voldoet niet aan de leerplanvereisten.

Onderwijsaanbod De pedagogische vakbenaming is 'Nederlands Communicatieve vaardigheden'.
Volledigheid Het vak is een onderdeel van het specifieke gedeelte van de studierichting
Evenwicht Kantoor.
Beheersingsniveau
Samenhang

De vakgroep heeft eigen cursusmateriaal ontwikkeld. Ze focust zich hierbij te veel op de leerplandoelstellingen van de schriftelijke communicatie, waardoor de leerplandoelstellingen van de mondelinge communicatie te weinig aan bod komen. Dit hypothekeert zowel de volledigheid van als het evenwicht binnen het onderwijsaanbod.

Volgende leerplandoelstellingen (lpds) komen niet of nog te weinig aan bod: lpds 4 ("formele gesprekken observeren"), lpds 5 ("formele en informele tweegesprekken voeren"), lpds 8 ("luistervaardigheid trainen"), lpds 10 ("mondelinge informatie geven"), lpds 17 ("voorgedrukte formulieren invullen"), lpds 19 ("zelf schriftelijk informatie geven") en lpds 21 ("aan de hand van instructies een presentatie opmaken").

Een aantal hoofdstukken ondersteunen duidelijk het bereiken van de leerplandoelstellingen, terwijl andere hoofdstukken er weinig of niet toe bijdragen, in het bijzonder in het tweede leerjaar. De leerlingen krijgen meestal leerinhouden aangeboden rond formele contexten, zoals het leerplan dit voorschrijft. Desalniettemin gaat er nog te veel aandacht naar activiteiten die toegespitst zijn op informele contexten. Bovendien vat de vakgroep het aanbod nog heel dikwijls theoretisch op, wat de leerlingen van deze onderwijsvorm onvoldoende toelaat op praktische wijze de nodige vaardigheden en attitudes te ontwikkelen.

De integratie van de drie componenten uit het leerplan gebeurt nog niet systematisch, vooral wat de mondelinge en schriftelijke communicatie betreft. Bij het creëren van taaltaken en opdrachten verloopt dit nog vaak gescheiden.

De vakgroep zorgt voor een planning van het aanbod en stuurt deze jaarlijks bij. Ze overlegt niet met de vakgroep Nederlands uit de Middenschool.

De vakgroep besteedt expliciet aandacht aan de OVUR-strategie (oriënteren, voorbereiden, uitvoeren en reflecteren) en aan een aantal luister- en leesstrategieën. Het communicatieschema en de criteria voor efficiënte communicatie krijgen ruime aandacht. De teksten worden doorgaans in hun authentieke lay-out aangeboden.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

Door een te sterke beklemtoning van de schriftelijke communicatie laat de evaluatiepraktijk het onvoldoende toe om na te gaan of de leerlingen alle leerplandoelstellingen in voldoende mate bereiken. Zowel wat de frequentie als het puntengewicht betreft, is de evaluatiepraktijk niet evenwichtig samengesteld. De vakgroep valoriseert de doelstellingen van de component 'leren leren' bijna niet.

De evaluatiepraktijk sluit qua methodiek sterk aan bij het onderwijsaanbod, waardoor de leerlingen goed weten wat de vakgroep van hen verwacht. Hierdoor gelden echter een aantal vaststellingen uit het onderwijsaanbod ook voor de evaluatiepraktijk: sommige leerplandoelstellingen worden niet of te weinig geëvalueerd, de evaluatie gebeurt veeleer theoretisch dan praktisch en de vakgroep integreert nog onvoldoende de schriftelijke en de mondelinge communicatie in authentieke taaltaken.

De vakgroep toetst niet altijd het juiste beheersingsniveau op het vlak van het schriftelijke taalgebruik en -systeem. De leerplanvisie en de tweede algemene doelstelling stellen namelijk het belang van taalzorg, nauwkeurigheid en spellingattitude voorop, wat de leraren onvoldoende valoriseren.

De leraren geven voor sommige productieve taalvaardighedsopdrachten een aanzet tot procesevaluatie, wat de leerlingen toelaat om zicht te krijgen op hun taalverwervingsproces. Zelf-, co- en peerevaluatie, waardoor de leerlingen leren reflecteren over hun eigen en andermans taalgebruik, komen af en toe voor in de leerlingenevaluatie.

De evaluatiepraktijk is over het algemeen transparant. De vakgroep zorgt meestal voor een duidelijke puntenverdeling en de leerlingen weten goed wat ze moeten kennen en kunnen. Zo beschikken ze reeds op voorhand over scorewijzers en checklists voor de productieve vaardigheden. De gebruikte evaluatieroosters komen echter niet altijd overeen met deze documenten, waardoor de beoordeling soms minder doorzichtig is.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De uitrusting voldoet grotendeels aan de minimale materiële vereisten uit het leerplan. De leslokalen beschikken echter niet over verplaatsbare tafels en een prikbord. De andere vereiste leermiddelen zijn wel aanwezig.

De vakgroep zet de beschikbare ICT- en audiovisuele middelen gericht in voor de lessen, de taken en de toetsen. Zo gebruiken de leerlingen tekstverwerking om teksten te leren schrijven en om hulpbronnen te raadplegen.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

Op preventief vlak schept de vakgroep een aanmoedigend en respectvol klasklimaat, waarin ze de leerlingen aanzet om hun taal gericht in te zetten en erover te reflecteren. De leraren hanteren een correct taalgebruik en stimuleren hun leerlingen hetzelfde te doen, in het bijzonder voor de mondelinge communicatie.

De leerinhouden sluiten meestal aan bij de leefwereld van de leerlingen en nodigen hen uit hun voorkennis in te zetten. Het lesmateriaal is ordelijk en gestructureerd en kent een duidelijke en logische opbouw met betekenisvolle contexten. Recent heeft de vakgroep besloten meer spreek- en schrijfkaders toe te voegen aan het cursusmateriaal om de leerlingen talig te ondersteunen. De leraren zetten dikwijls activerende werkvormen in om de leerplanrealisatie te faciliteren.

Qua brede basiszorg heeft de vakgroep zich aangesloten bij het uitgewerkte protocol van de vakgroep Nederlands. De leraren passen de afgesproken principes bijvoorbeeld toe bij het samenstellen van het cursusmateriaal, in de lessen en bij evaluatiemomenten.

De vakgroep begeleidt het onderwijsleerproces door diverse maatregelen, zoals de toepassing van de OVUR-strategie en het aanbieden van stappenplannen en checklists. De leraren spelen in op de concrete individuele noden van de leerlingen; differentiatie in taken en toetsen komt zelden voor.

Op curatief vlak leiden minder goede resultaten tot een aantal remediëringsinitiatieven. Het betreft dan vooral mondelinge feedback en bijsturing. In de onderzochte leerlingennotities zijn supplementaire remediëringsoefeningen niet aanwezig. De toets- en rapportcommentaren zijn meestal bemoedigend, maar blijven veeleer algemeen van aard. Ze zijn minder gericht op de individuele leerlingennoden.

De leerlingen verbeteren zelden de fouten in hun notities. De leraren controleren de notities weinig, waardoor er fouten blijven staan, in het bijzonder spellingfouten. Het aanmoedigen van een goede spellingattitude krijgt hierdoor minder aandacht.

Deskundigheidsbevordering

*Overleg
Vorming*

De leraren overleggen en wisselen materiaal uit met de vakgroep Nederlands en met de leraren die het vak 'Nederlands Zakelijke communicatie' in bso derde graad in de studierichting Kantoor geven. Het overleg met project algemene vakken en de vakken uit het specifieke gedeelte gebeurt vooral op informele basis.

Recentelijk zijn de leraren in overleg getreden met collega's uit een andere school om hun expertise te delen en te zoeken naar een correcte verwezenlijking van het leerplan. Op die manier willen ze zich verder professionaliseren.

De vakgroep evalueert haar eigen werking en stelt deze bij. Dit kwaliteitsgericht denken is nog volop in ontwikkeling.

4.1.1.6 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)

Voldoet

De school streeft in voldoende mate met een eigen planning de VOET bij haar leerlingen na.

Beleid De visie en planning voldoen. De VOET-werking kadert binnen de algemene
Doelgerichtheid schoolvisie en binnen een traditie van brede vorming en van extracurriculaire activiteiten.

De school heeft de invoering van de 'nieuwe' VOET (2010) aangegrepen om de bestaande VOET-werking in kaart te brengen en bij te sturen. Het accent is hierbij verschoven van een doorgedreven inventarisatie naar een globalere benadering. Momenteel heeft het College, na enkele jaren van stagnatie, het in kaart brengen van de bestaande VOET-initiatieven terug duidelijker op de agenda geplaatst. De school heeft bovendien de verdere uitbouw van de VOET-werking geprioriteerd binnen haar schoolwerkplan.

De Middenschool heeft een langere VOET-traditie en kan door een gerichte planning vrij goed de hiaten opsporen en bijsturen. Het College heeft een inhaalbeweging ingezet, maar is nog zoekende hoe ze haar planning kan optimaliseren en de hiaten beter kan opsporen en verhelpen.

De Middenschool plant het nastreven van de VOET vooral via projecten, het College doet dit zowel via gerichte projecten als in de vakken. De leraren dienen hun bijdrage aan de VOET-werking via de vakken op te nemen in hun planningsdocumenten. De school plant enerzijds initiatieven voor de volledige leerlingenpopulatie, anderzijds wil ze ook rekening houden met de specificiteit van de verschillende onderwijsvormen.

Momenteel zijn er in het overzicht en de planning nog enkele hiaten wat de gerichtheid op alle VOET en alle leerlingengroepen betreft.

Ondersteuning De organisatiestructuur functioneert vrij adequaat.

De school zorgt voor een draagvlak voor de VOET-werking door de leraren behoorlijk te ondersteunen via de themawerking en het aanbieden van ondersteunende instrumenten. Heel wat teamleden nemen spontaan verantwoordelijkheid op binnen de projecten, wat een uiting is van de bestaande bottom-up-cultuur.

De school beschikt over een aantal (thematische) werkgroepen, waarin de leraren actief participeren. De coördinatoren en de directie zorgen ervoor dat deze werkgroepen op tijd de nodige initiatieven rond de VOET-werking nemen op basis van een planning met bestaande en nieuwe projecten.

De coördinatoren hebben verschillende documenten ontwikkeld om enerzijds de leraren te helpen op een efficiënte manier de link tussen de geplande activiteiten en de VOET te leggen en anderzijds de georganiseerde activiteiten te evalueren. Het schoolbeleid gebruikt deze documenten ook om nieuwe projectaanvragen naar waarde te schatten.

De schoolleiding en de coördinatoren geven geen systematische en expliciete feedback over de bestaande VOET-werking aan het schoolteam. De feedback gebeurt veeleer ad hoc.

Doeltreffendheid Er worden elementen van de VOET-werking geëvalueerd, maar in de Middenschool gebeurt dit systematischer. De bijsturingen die hieruit voortvloeien, zijn niet altijd duidelijk te traceren.

De Middenschool heeft op dit vlak al verdere stappen gezet dan het College en kent een meer systematische benadering van de evaluatie: na de beëindiging van elk project verwacht het schoolbeleid een evaluatiedocument met de vraag wat er behouden, bijgestuurd of afgevoerd moet worden. In het College gebeurt dergelijke projectevaluatie minder aangestuurd, minder uniform en veeleer informeel. Het is minder duidelijk of de evaluatie steeds tot gerichte bijsturingen leidt.

De school heeft weinig zicht op de gerichte inhoudelijke invulling van de VOET binnen de vakken en noemt dit zelf een belangrijke uitdaging voor haar VOET-werking, en dit naast een betere afstemming van de VOET-werking tussen beide scholen.

Ontwikkeling Er zijn verschillende professionaliseringsinitiatieven met nog enkele werkpunten op het vlak van breedte en/of effectiviteit.

De school heeft in 2010 haar personeelsleden grondig geïnformeerd en, na overleg met de pedagogische begeleiding, de nodige professionaliseringsinitiatieven genomen bij het invoeren van de 'nieuwe' VOET. In de Middenschool is dit professionaliseringstraject doelgerichter aangepakt dan in het College.

De professionalisering richt zich nu meer op een kwaliteitsvolle implementatie van de projecten met de bedoeling dat ze een kwaliteitsvolle bijdrage leveren aan de VOET-werking. De professionalisering gebeurt op dit ogenblik veeleer op vraag van individuele personeelsleden of vanuit de diverse werkgroepen. De professionalisering blijft bijgevolg vooral vraaggestuurd.

Uitvoering De meerderheid van de eindtermen wordt met voldoende diepgang en bij de
Socioculturele samenleving meeste leerlingen nagestreefd.

De school streeft deze eindtermen na vanuit verschillende projecten en via een heel aantal vakken en lessen, zoals lichamelijke opvoeding, godsdienst, 'sociale activiteit' en moderne (vreemde) talen. De schoolinitiatieven hebben in het bijzonder te maken met de gepaste omgang met verschillende soorten gevoelens, de omgang met de eigen ontwikkeling en met relaties, de omgang met kunst en cultuur en het zich weerbaar opstellen.

De school kan de diepgang van en een logische leerlijn binnen de genomen initiatieven niet altijd even duidelijk illustreren.

Mentale gezondheid De meerderheid van de eindtermen wordt met voldoende diepgang en bij de meeste leerlingen nagestreefd.

De school streeft deze eindtermen na vanuit een aantal specifieke projecten en binnen bepaalde vakken zoals geschiedenis, muzikale opvoeding, plastische opvoeding en project algemene vakken. De projecten hebben onder meer betrekking op middelengebruik, verdraagzaamheid, pestpreventie, groepsvorming binnen de klasgroepen, toneel, poëzie en actieve cultuurbeleving.

Vooral met betrekking tot het constructief omgaan met verschillen tussen mensen en levensopvattingen, het illustreren van het belang van sociale samenhang en solidariteit en het actief omgaan met de cultuur en kunst die de leerlingen omringen, neemt de school verschillende initiatieven.

De school kan de diepgang van en een logische leerlijn binnen de genomen initiatieven niet altijd even duidelijk illustreren.

4.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

Op het vlak van de organisatie van het beleid met betrekking tot de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH) voldoet de school aan de minimale verwachtingen. De school gaat op systematische wijze de situatie aangaande BVH na. Uit de regelmaat waarmee ze controles uitvoert, blijkt dat ze de tekorten kent en waakzaam is voor ongunstige veranderingen in de omgeving waarin ze onderwijs aanbiedt en leerlingen begeleidt. Ze maakt gebruik van analyses en adviezen van interne en externe deskundigen en houdt rekening met de opmerkingen van personeel, leerlingen en ouders. Ook speelt ze in op de specifieke schoolcontext door de veiligheidsvoorschriften te volgen en beschermingsmaatregelen te nemen in het kader van chemische industriële ongevallen (de zogenaamde Seveso-richtlijn). Alle inspanningen ten spijt zijn er onvoldoende kandidaten voor het reglementair samenstellen van een Comité voor Preventie en Bescherming op het werk. Regelmatig gestructureerd overleg tussen de directie, de preventieadviseur en een vakbondsafgevaardigde dient dit hiaat in tussentijd te ondervangen.

De school beschikt over een globaal preventieplan en een jaaractieplan. Beide documenten integreren voldoende de bevindingen van de externe controle- en preventiediensten. De noodzakelijke financiële middelen zijn er niet in opgenomen. De school verwijst hiervoor naar andere documenten, zoals bijvoorbeeld de begroting en de bouwdoSSIers die de geraamde kosten vermelden. De school kan aantonen dat een aantal tekorten op het ogenblik van de doorlichting al is weggewerkt of dat de vereiste acties op korte of middellange termijn gepland zijn. Ze doet dit via een systematische en gefaseerde aanpak. Ze voert de werken uit volgens de hoogdringendheid en de risicobeheersing. De meest prioritaire herstellings- en verbeteringswerken zijn reeds opgenomen in concrete renovatieprojecten. De school heeft tevens aandacht voor maatregelen die, in afwachting van een oplossing ten gronde, de situatie verbeteren.

Het aankoop- en indienststellingsbeleid vertoont hiaten. Een aantal aankopen gebeurt zonder medeweten van de preventieadviseur, waardoor de aard en de hoeveelheid van de aanwezige arbeidsmiddelen en producten en de daarmee gepaard gaande risico's hem onbekend zijn. Voor een beperkt aantal arbeidsmiddelen beschikt de school niet over een gelijkvormigheidsattest, indienststellingsverslag en/of instructies.

Op het vlak van de bewoonbaarheid en veiligheid van de leer- en werkomgeving voldoet de instelling in voldoende mate aan de minimale verwachtingen. De onderwijsinspectie bezocht tijdens de doorlichting een steekproef van lesplaatsen. De vaststellingen van de deskundigen, vermeld in de betrokken verslagen, stemmen overeen met wat de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting opmerkte. Uit de rondgang blijkt verder dat op enkele plaatsen de veiligheidsinstructiekaarten ontbreken. Op de speelplaats bestaat valgevaar ten gevolge van oneffenheden en verzakte tegels. Sommige leslokalen zijn verouderd. In de didactische keukens kan de veiligheid en hygiëne door slijtage niet altijd gegarandeerd worden. De school voert gefaseerd renovatieprojecten uit om de tekorten ten gronde aan te pakken.

Op het vlak van de gezondheid en hygiëne van de leer- en werkomgeving voldoet de school aan de gestelde eisen. De verzorgingsruimte is evenwel summier ingericht.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de systematiek waarmee ze tekorten opspoort en aanpakt, vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen van de school om de resterende tekorten weg te werken.

4.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarden	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

4.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex so, art. 112 en 123/10)	neen
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot een aantal leerlinggebonden materies	ja
• de lesspreiding en de vakantie- en verlofregeling voor leerlingen	ja
• de krachtlijnen inzake extra-murosactiviteiten, leerlingenstages, werkplekleren en school- of centrumvervangende onderwijsprogramma's	ja
• de samenwerking met andere onderwijsinstellingen, vormingsinstellingen of organisaties voor zover rechtstreekse impact op leerlingen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis, opgelet: het recht op synchroon internetonderwijs moet opgenomen zijn	ja
• de bijdrageregeling, afwijkingen en contactpersoon terzake	ja
• de inspraakmogelijkheden voor de betrokken personen in de school of centrum	ja
• de voorwaarden waaronder de betrokken leerling en de betrokken personen inzage kunnen uitoefenen in of een toelichting kunnen vragen bij of een kopie kunnen bekomen van de leerlingengegevens, waaronder de evaluatie-gegevens	ja
• de organisatie van de leerlingenevaluatie	ja
• de lokale leefregels	ja
• de eventuele beroepsmogelijkheden voor de betrokken personen ten aanzien van betwiste beslissingen buiten beslissingen in verband met definitieve uitsluiting of leerlingenevaluatie	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot reclame en sponsoring	neen
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen	ja
• bepalingen over overdraging bij schoolverandering van leerlingengegevens naar de nieuwe school	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 tot 110/10)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/6)	ja
Respecteert de school voor secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 115/6, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

5 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

5.1 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid In de schoolvisie op begeleiding staan de individuele leerling en het respect voor verscheidenheid centraal. De school wil de ontwikkelingskansen en de zelfredzaamheid van alle leerlingen verhogen en vertrekt daarbij van hun talenten en welbevinden. Ze legt daarom drie strategische doelen vast: de leerlingen leren kiezen, leren leren en ondersteunen in hun emotionele groei. Om die doelen te bereiken maakt ze van de begeleiding een beleidsprioriteit. Zo wil ze de leerbegeleiding verankeren in de dagelijkse werking van de school en vanuit de leerzorg impulsen geven aan andere beleidsdomeinen zoals het talenbeleid, de VOET-werking of het evaluatiebeleid.

De school plaatst haar beleidskeuzes in het zorgcontinuüm. Ze zet daarbij bewust in op universeel ontwerp (UDL, universal design for learning) en volgt zo de visie op zorg voor de leerlingen in het secundair onderwijs van Katholiek Onderwijs Vlaanderen (KOV). De school streeft in haar werking naar een evenwicht tussen UDL en redelijke aanpassingen op maat. Beide uitgangspunten vormen een rode draad in de uitbouw van de leerbegeleiding, maar ze kennen nog geen vertaling in operationele doelstellingen op schoolniveau.

De Middenschool en het College vinden elkaar in de overkoepelende werkgroep leerzorg. Die vangt signalen van het schoolteam op, bewaakt de gelijkgerichtheid en neemt initiatieven om de leerzorg verder uit te bouwen. Het zorgbeleid vertaalt zich zo op een participatieve manier in procedures en ondersteunende instrumenten. Uit een bevraging van de leraren blijkt het draagvlak voor de leerbegeleiding dan ook groot te zijn.

De schoolleiding communiceert helder over haar beleidsverwachtingen met haar personeel, wat de gelijkgerichtheid verder versterkt en het draagvlak vergroot. Tot op het klasniveau zijn de verwachtingen duidelijk: de school roept de leraren op om krachtige leeromgevingen te creëren. Ze krijgen het vertrouwen om deze visie te vertalen in hun klaspraktijk door de afspraken over de brede basiszorg te volgen en door in te zetten op binnenklasdifferentiatie. De school ziet differentiatie immers als een middel om de lessen haalbaarder en uitdagender te maken voor alle leerlingen.

Voor de brede basiszorg vertrekt de school vanuit een degelijke

beginsituatieanalyse per leerling op basis van het intakegesprek, uit data van de vorige school en uit attesten van de ouders of het CLB (Centrum voor Leerlingenbegeleiding). Het zorgteam brengt de individuele behoeften in kaart en stelt een handelingsplan op waar nodig. Aan leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften biedt ze redelijke aanpassingen voor verhoogde of uitgebreide zorg aan. Indien nodig organiseert ze een individueel aangepast curriculum (IAC). De vlotte informatiedoorstroom van de Middenschool naar het College zorgt voor continuïteit in de begeleiding van de leerlingen.

Ondersteuning Om haar doelen te bereiken organiseert de school de leerbegeleiding volgens het drielijnenmodel. In heel haar handelen informeert en betreft ze de leerlingen zelf, hun ouders en de leraren. Het zorgteam neemt hiervoor de regie op zich, de schoolleiding ondersteunt en bevordert een samenwerkende cultuur.

Op klasniveau vertrouwt de schoolleiding sterk op de individuele vakleraren. Zij spelen een preventieve rol als eerste aanspreekpunt voor de leerling en reageren op ontluikende leerproblemen. Zij nemen daarom ook de vakinhoudelijke remediëring op. De school vult die curatieve aanpak aan met inhaallessen om leerlingen met studieproblemen of -achterstand extra te ondersteunen. De leraren krijgen ondersteuning via vormingen en schoolbrede afspraken over de brede basiszorg, UDL en differentiatie.

Voor de tweedelijnsfunctie stelt de school leerlingenbegeleiders aan die het zorgteam vormen. Ze zijn opgenomen in het organigram, wat wijst op het belang dat de school hecht aan de leerbegeleiding. Samen met de werkgroep leezorg dragen ze het zorgbeleid uit. Dankzij hun gedrevenheid en grote deskundigheid slagen ze erin het zorgcontinuüm en onderliggende UDL-visie in de schoolcultuur te verankeren en impulsen voor vernieuwing te geven. Ter ondersteuning hebben ze efficiënte instrumenten ontwikkeld. Daarnaast coördineren ze de begeleiding en volgen ze concrete dossiers op tijdens de frequente en structureel ingeplande vergaderingen. De leerlingen en de leraren kunnen vlot bij hen terecht; hun tijdsbesteding gaat vooral naar de opvolging van individuele leerlingen en minder naar de ondersteuning van het schoolteam.

In de derde lijn werkt de school samen met het CLB voor de leerlingen met bijzondere leernoden. Indien nodig doet ze een beroep op externe partners om extra ondersteuning te bieden.

Op de begeleidende klassenraden aan het begin van het schooljaar bespreken de leraren en de leerlingenbegeleiders de informatie vanuit de intakegesprekken en de leerlingendossiers. Ze vullen die aan met ervaringen uit de klaspraktijk en krijgen zo een breed beeld van de leerlingen. De leerlingenbegeleiders nemen ook deel aan de volgende klassenraden. De betrokkenheid van de directie voedt de cultuur van samenwerking op het vlak van leerbegeleiding en zorgt ervoor dat het beleid een vinger aan de pols houdt.

De algemene communicatie over het zorgbeleid voert de school via haar

website, het schoolreglement en duidelijke stappenplannen. Communicatie over individuele leerlingen verloopt via de klassenraden, de tussentijdse rapporten en op ouderavonden. De begeleidingsovereenkomsten geven aan op welke stimulerende, compenserende, remediërende en dispenserende maatregelen de leerlingen een beroep kunnen doen. Deze maatregelen zijn specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch en tijdgebonden (SMART) geformuleerd en goed toepasbaar door de vakgroepen. Verder centraliseert een leerlingvolgsysteem alle belangrijke gegevens in individuele leerlingendossiers. De leraren vinden dit leerlingvolgsysteem voldoende gebruiksvriendelijk en toegankelijk, maar de inzet ervan als ondersteuning voor de leerbegeleiding verschilt per leraar en per vakgroep.

Het leermiddelenbeleid houdt voldoende rekening met de noden voor leerbegeleiding. Leerlingen met dyslexie kunnen bijvoorbeeld gebruikmaken van ondersteunende software.

Doeltreffendheid De school heeft de processen en structuren op schoolniveau de laatste jaren sterk uitgebouwd en doorloopt de vier fases van het zorgcontinuüm op een gestructureerde en transparante manier. Ze bespeelt daarbij het volledige spectrum van de brede basiszorg tot en met de IAC's. Uit verslagen in het leerlingvolgsysteem en de notulen van klassenraden blijkt dat de begeleiding degelijk is uitgebouwd. De persoonlijke betrokkenheid op de leerlingen kenmerkt bovendien de schoolcultuur.

Het onderzoek van de leerbegeleiding op klasniveau toont echter aan dat de kwaliteit ervan in de brede basiszorg verschilt per leraar en dat nog niet alle leraren erin slagen een krachtige leeromgeving te creëren die positief, planmatig en proactief inzet op differentiatie. Bovendien is de link met de vakoverschrijdende eindtermen 'leren leren' weinig expliciet en staat de koppeling met de evaluatiepraktijk nog in zijn kinderschoenen. Verder hebben niet alle vakgroepen effectieve remediëringstrajecten op maat uitgewerkt vanuit een structureel aanbod.

De school past principes van interne kwaliteitszorg toe op de leerbegeleiding en neemt initiatieven om deze te evalueren op schoolniveau. Dat doet ze informeel en formeel. In bevragingen legt ze de nadruk op de tevredenheid over het aanbod, de ondersteuning, de instrumenten en de bereikbaarheid. Die is groot; de leerlingen voelen zich geholpen door de begeleidingsovereenkomsten en de leraren zijn tevreden over de aanpak op school en de ondersteuning door de leerlingenbegeleiders. Bijsturingen die de school nodig of wenselijk vindt, heeft ze al gerealiseerd.

De kwaliteitsvolle invulling van de leerbegeleiding en de effecten ervan onderzoekt de school nog niet op een systematische en cyclische manier. Ze werkt op dit vlak veeleer intuïtief. Hoewel de kleinschaligheid van de school zo'n aanpak toelaat, stelt een aanvullende analyse van kwantitatieve data haar in staat om de effectiviteit van de begeleiding te nuanceren en de bijsturing van het beleid verder te onderbouwen. Dat is een aandachtspunt. In de Middenschool gebeurt de taalscreening conform de regelgeving. In het

begin van het schooljaar neemt de school een gestandaardiseerde test over woordenschat en leesvaardigheid af bij alle leerlingen van het eerste leerjaar. De school analyseert de gegevens en bespreekt ze op de klassenraden. Ze voorziet in een generieke taalondersteuning tijdens de lessen Nederlands.

Voor leerlingen met talige noden zijn er wekelijkse begeleidingslessen met de nadruk op begrijpend lezen en het stimuleren van leesplezier. Op het einde van het schooljaar meet een tweede test de leerwinsten. De school plant vanaf het huidige schooljaar een nieuwe meting voor de leerlingen van het tweede leerjaar om zo een goed zicht te hebben op de taalvaardigheid van de leerlingen bij hun uitstroom.

Via de overdracht van de gegevens naar het College, intakegesprekken, observatie door de leraren (Nederlands) en een taaltest met vragenlijst voor moderne vreemde talen brengt het College de talige noden van de leerlingen op de klassenraden in kaart.

In de Middenschool is het talenbeleid sterk verweven met de GOK-werking (gelijke onderwijskansen), maar het is in beide scholen ook geïntegreerd in de (werkgroep) brede leerzorg, met als doel de slaagkansen van alle leerlingen te optimaliseren en de leerlingen te stimuleren tot correct en verzorgd taalgebruik.

De doelen worden vertaald in concrete acties, met een aantal algemene maatregelen en individuele begeleidingsplannen. De school wil alle leraren sensibiliseren hun rol als taalleraar op te nemen, onder meer via aangepast les- en evaluatiemateriaal, een olijsting van schooltaalwoorden en vakterminologie, schrijfkaders en voldoende spreekkansen. Uit de vakkendoorlichting blijkt dat de aandacht hiervoor groeiende is, maar nog niet in alle vakken en bij alle leraren ingeworteld is.

De Middenschool heeft via de tweede (en derde) screening een goed zicht op de effecten van haar taalondersteuning. In het College bespreekt men de vorderingen op de klassenraden, onder meer aan de hand van de TAO-resultaten (cijfers voor taal, attitude en orde).

In de werkgroep leerzorg is er een ruime dynamiek aanwezig om de eigen werking voortdurend te evalueren en bij te sturen. Inzake professionalisering zoekt ze de nodige deskundigheid onder meer in nascholings sessies, vakliteratuur, de pedagogische begeleidingsdienst en andere externe netwerken.

Ontwikkeling De leerbegeleiding staat hoog genoteerd op de beleidsagenda van de school. Ze is er de laatste jaren in geslaagd een coherente visie op leerbegeleiding te ontwikkelen en levert blijvende inspanningen om de kwaliteit van de leerbegeleiding te borgen. Daarvoor doet ze een beroep op de pedagogische begeleidingsdienst en externe partners zoals onderzoekers en zorgexperten. De school nodigt ze uit op personeelsvergaderingen, werkgroepen en pedagogische studiedagen om de deskundigheid van het schoolteam te versterken. Ze investeert bovendien voldoende middelen om vernieuwingen te ondersteunen. Die aanpak vergroot het draagvlak voor het zorgbeleid en de veranderingsbereidheid bij collega's.

In de toekomst wil de school nog meer inzetten op preventieve en groepsgerichte interventies op de verschillende domeinen van leerlingenbegeleiding naast de individuele en remediërende trajecten. Op dat vlak ziet ze ook de leerbegeleiding verder evolueren. De eerste stappen hiervoor heeft de school al gezet door de ondersteuning voor het 'leren leren' verder uit te werken en de toepassing van differentiatie te stimuleren. Op die manier wil de schoolleiding al haar personeelsleden de structuur en bagage geven die ze nodig hebben om in alle klasgroepen een krachtige en kwaliteitsvolle leerbegeleiding waar te maken.

5.2 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid De school expliciteert haar visie op evaluatie weinig door middel van documenten. Uit de gesprekken blijkt wel dat de vraag om leerplangericht te evalueren geregeld aandacht krijgt, onder andere tijdens personeelsvergaderingen en delibererende klassenraden. De Middenschool hanteert ook stelregels voor toetsen waarin de overeenkomst met leerplandoelstellingen gevraagd wordt. De school beklemtoont het belang van een goede attitude bij de leerlingen.

Voor de visie op de deliberatie hanteert de school de richtlijnen van de koepel. Men oordeelt prospectief en wil bij de attestering de kansen maximaal open houden voor de leerling. Waar nodig hanteert men, hoofdzakelijk in het College, vakantietaken, waarschuwingen en een beperkt aantal uitgestelde beslissingen om de kans op succes in het vervolgtraject te vergroten. Oriëntering gebeurt aan de hand van passende adviezen.

Ondersteuning Voor het bewaken van een kwaliteitsvolle evaluatie van de leerling voorziet de school niet in verdere richtlijnen of tools. De directie rekent op de professionaliteit van de leraren en op het overleg binnen de vakgroepen om leerplangericht te evalueren en betrouwbare scores op te bouwen. De school stuurt deze verwachting niet verder aan, bijvoorbeeld door de aandacht te vestigen op de functies van evaluatie en passende evaluatievormen, onder meer als onderdeel van het leerproces dat feedback verstrekt op het meest geschikte moment. Ook voor het bewaken van de kwaliteitskenmerken van evaluatie zoals de validiteit en betrouwbaarheid, en voor de verwerking van deelresultaten tot een totaalscore die goed de mate weergeeft waarin de leerling het geheel van de leerplandoelstellingen bereikt, zijn er geen duidelijke richtlijnen vanuit het schoolbeleid.

De vakgroepen of individuele leraren werken aspecten van evaluatie uit. De school stelt zich flexibel op om hun voorstellen mogelijk te maken en te integreren in de rapportering. Voor de evaluatie van de onderzoekscompetentie in de derde graad van het aso en voor de geïntegreerde proef in bso en tso is er overleg over de vakgroepen heen.

In de Middenschool worden een aantal vakken gespreid geëvalueerd, voor de andere is er een verdeling van de punten over 40 % dagelijks werk en 60 % examens. In het College worden taalvakken geëvalueerd in een systeem van gespreide evaluatie, sommige andere vakken met permanente evaluatie en de overige via dagelijks werk (25 % in beide graden aso en tso, 60 % in bso) en examens (75 % in aso en tso, 40 % in bso). Accenten die vanuit de vakgroepen gelegd worden, leiden tot afwijkingen en variërende gewichten van de componenten binnen deze evaluatietypes.

De Middenschool reikt, naast het rapport met de resultaten voor de vakken, een afzonderlijk attituderapport uit aan de leerlingen van de B-stroom. Het College hanteert een quotering voor taal, attitude en orde. Het gewicht van taal hierin verschilt tussen taal- en andere vakken. De TAO-score wordt verrekend in de scores voor de vakken. Niet alle vakken functioneren mee in dit systeem.

In het College zijn er voor de delibererende klassenraad, naast de richtlijnen van de koepel, uitgeschreven normen en richtlijnen. Deze zijn veeleer een verzameling weinig samenhangende standpunten dan een houvast vanuit een visie. Zowel voor de Middenschool als voor het College zijn er documenten met deliberatiecriteria opgesteld voor de attestering van leerlingen. Deze zijn erg numeriek opgevat en steunen niet op een logische redenering met een benadering van samenhangende vakken uit de basisvorming of het specifiek gedeelte.

Doeltreffendheid Er zijn weinig initiatieven om de validiteit en de betrouwbaarheid van de leerlingenresultaten te bewaken. Door de afwezigheid van aansturing is daar ook weinig houvast voor. Doorgevoerde aanpassingen worden wel geëvalueerd, maar veeleer op basis van welbevinden en werkbaarheid dan vanuit vooropgestelde doelstellingen.

Uit de doorlichting blijkt dat de kwaliteit van de evaluatie verschilt naargelang de vakgroep, maar ook binnen de vakgroep divers kan zijn. Deze nemen evaluatie wel op als aandachtspunt. De aanpassingen in de rapporteringspraktijk en het gebruik van zelf-, co- en peerevaluatie in diverse vakken getuigen daarvan. Deze dynamiek wordt vooral gevoed door persoonlijke inzichten en overtuigingen van deelgroepen die te weinig gekaderd zijn binnen overkoepelende doelstellingen en kenmerken van kwaliteitsvolle evaluatie. Doordat de leerlingen voor de meeste vakken overwegend voldoende resultaten behalen, wordt de reflectie door de leraren over de gevolgde didactiek en over de evaluatie ook weinig getriggerd.

In het College zorgt de verrekening van de TAO-score in de resultaten voor de vakken voor een verminderde betrouwbaarheid van de scores. Afhankelijk van het type evaluatie dat door de vakken wordt toegepast, kan TAO een aandeel van 0 % tot 10 % in de totaalscore voor het vak krijgen. Deze weerspiegelt daardoor nog in mindere mate de beheersing van de vakgebonden leerplandoelstellingen door de leerling.

De keuze voor dezelfde verhouding tussen dagelijks werk en examens in de tweede en derde graad aso weerspiegelt weinig de verzelfstandiging van de leerling doorheen zijn schoolloopbaan zoals die in de vakoverschrijdende eindtermen 'leren leren' is opgenomen.

Ontwikkeling Ondanks de aanbevelingen uit de vorige schooldoorlichting blijft de professionalisering met betrekking tot de evaluatiepraktijk zowel op schoolniveau als op het niveau van de leraar beperkt. Slechts in enkele nascholingen kwamen aspecten van evaluatie aan bod. De doelgerichtheid en de kwaliteit van bijsturingen en het implementeren van nieuwe inzichten zijn daardoor afhankelijk van individuele leraren en vakgroepen.

In zowel de Middenschool als in het College is de evaluatiepraktijk geregeld een agendapunt op de personeelsvergaderingen of pedagogische studiedagen. Het College heeft de evaluatie van de deliberatiecriteria in het prioriteitenplan van het huidige schooljaar opgenomen.

6 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap Pius X bestaat uit twee scholen, de Pius X Middenschool en het Pius X College, met een eigen interne benaming PXM en PXC. Ze vormen samen een pedagogisch geheel. De scholen zijn gevestigd op twee verschillende locaties op loopafstand van elkaar. De Middenschool is gelegen in het centrum van Tessenderlo, het College op een ruime groene campus, even buiten het centrum. Ze presenteren zich als twee autonome scholen met een geregelde samenwerking, maar ook met eigen accenten. Het overgrote deel van de leerlingen van de Middenschool stroomt door naar het College.

De school behoort tot de vzw KaSORT (Katholiek Secundair Onderwijs Regio Tessenderlo). In de nabije toekomst plant het schoolbestuur in het kader van BOS (bestuurlijke optimalisering en schaalvergroting) een bredere samenwerking met alle katholieke scholen, inclusief het basisonderwijs en het buitengewoon onderwijs, van Tessenderlo en Leopoldsburg.

Elke school wordt geleid door één directeur. Zij ervaren enerzijds een grote ondersteuning van hun beleid door het schoolbestuur, maar tegelijkertijd beschikken ze over een ruime autonomie in hun taakuitvoering. Het organigram van beide scholen wijst op een dynamische werking, met ondersteuning van coördinatoren en werk-, overleg- en vakgroepen. De coördinatoren spelen een belangrijke rol in de beleidsondersteuning, schoolorganisatie en de brede zorg voor leerlingen. In het College is een personeelslid voltijds vrijgesteld voor de leerlingenbegeleiding. Ook de samenwerking met externe organisaties, onder meer het CLB, de pedagogische begeleidingsdienst, de gemeente en een vrijwilligersorganisatie, bieden een belangrijke ondersteuning.

Er zijn onderlinge afspraken voor de aanwerving van personeelsleden, in een aantal gevallen in een gemeenschappelijke aanneme voor beide scholen. Er is een duidelijk kader voor de taakinvulling van de personeelsleden via functieomschrijvingen voor de verschillende personeelsgeledingen, klasbezoeken, functionerings- en evaluatiegesprekken. Beide directeurs geven aan dat hun taakbelasting hen enkel toelaat klasbezoeken en functionerings- en evaluatiegesprekken te voeren met de beginnende leraren. Ze hebben evenwel globaal een goed zicht op het pedagogisch-didactisch functioneren van de personeelsleden door informele gesprekken en contacten. In de opvolging van de resultaten van de doorlichting verdient het evenwel aandacht om individuele leraren en de vakgroepen te sensibiliseren en te motiveren om de vastgestelde tekorten weg te werken.

Visieontwikkeling De schoolvisie is uitgewerkt in een beknopte schooleigen visietekst. Een informatiebrochure licht de volledige schoolwerking toe. In het christelijk profiel staat sociaal engagement met aandacht voor de medemens en andere culturen centraal. De Middenschool stelt zich via de A- en de B-stroom open voor alle leerlingen. Ze profileert zich als een kleinschalige school met zorg voor de leerlingen die uit het basisonderwijs instromen in een laagdrempelig, maar gedisciplineerd schoolklimaat. Door nauwe contacten met de basisscholen uit de omgeving zijn er een systematische overdracht van de leerlingengegevens en overleg over een aantal pedagogische aspecten. Het College wil door haar studietoegang in aso, bso en tso een weerspiegeling van de samenleving zijn. Door een brede leezorg streeft ze ernaar om alle leerlingen te bereiken, maar ze heeft daarbij ook oog voor de leerlingen met individuele noden. In beide scholen stelt het schoolbeleid gedifferentieerd onderwijs voorop via gevarieerde en activerende werkvormen, gericht op kennis en vaardigheden.

De Middenschool formuleert in haar schoolwerkplan de verdere uitwerking van taalondersteuning in de GOK-werking (gelijke onderwijskansen), de vakoverschrijdende eindtermen en welbevinden van leerlingen, ouders en personeelsleden als concrete aandachtspunten. Het College wil het STEM-project (sciences, technology, economy, mathematics) dat in de Middenschool is opgestart, voortzetten. Na een grondige analyse van haar eigen werking heeft het College de voorbije schooljaren een aantal prioriteiten vooropgesteld, onder andere een gestructureerde beleidsondersteuning en het creëren van een schoolbreed draagvlak via communicatie en inspraak.

De Middenschool kiest voor homogene lesgroepen. In 1A biedt ze in het keuzegedeelte Latijn, STEM en een versterking voor wiskunde, Nederlands en Frans aan. In het tweede leerjaar wordt deze keuze voornamelijk gerealiseerd via de basisopties Latijn en Handel. Het STEM-profiel vindt mede zijn plaats in de basisoptie Moderne wetenschappen. In de B-stroom vullen een aantal vakoverschrijdende projecten het curriculum aan. In het College zijn er in aso tweede graad een aantal keuze-uren in het complementaire gedeelte. De leerplandoelstellingen voor onderzoekscompetentie komen binnen de betreffende poolvakken aan bod, maar voor een systematische en doelgerichte realisatie hiervan is er nood aan meer beleidsmatige ondersteuning en opvolging. In de derde graad organiseert de school een aantal seminarie-uren. De invulling ervan is gericht op generieke vaardigheden voor onderzoekscompetentie, studiekeuze en studierichtingsversterkende vakken of keuze-uren. De nadruk ligt hierbij op activerende werkvormen. In tso en bso is de geïntegreerde proef studiegebiedgebonden en vakoverschrijdend. In bso is er ruimte voor werkplekleren.

De directie maakt zich sterk dat de schoolvisie in de praktijk wordt waargemaakt. In de Middenschool is er reeds langere tijd voldoende gelijkgerichtheid om het schoolproject te realiseren. In het College heeft de interne analyse van de schoolwerking geleid tot een groeiende samenwerking binnen de vak- en werkgroepen. Het schoolbeleid hecht hierbij veel belang aan het informeren en sensibiliseren van alle personeelsleden om het draagvlak voor en de betrokkenheid bij de realisatie van haar visie, haar project en de gestelde doelen verder vorm te geven, en dit in het bijzonder naar aanleiding van de bevindingen van de doorlichting.

Besluitvorming Het schoolorganigram meldt een heel aantal organen en werkgroepen die de besluitvorming mee vormgeven. Formeel functioneert de schoolraad conform de regelgeving. Voor de samenstelling van het LOC (lokaal onderhandelingscomité) en het CPBW (Comité voor Preventie en Bescherming op het Werk) stelden zich recentelijk geen personeelsleden kandidaat. De school vindt een oplossing om tegemoet te komen aan de reglementaire bevoegdheden van beide organen door de betreffende materie voor te leggen aan de voltallige personeelsvergadering met een protocol voor akkoord.

Naast beleidsondersteuning vervullen de coördinatoren een belangrijke rol in de besluitvorming. Zij bewaken mee de afstemming van de schoolwerking op de prioriteiten uit het schoolwerkplan. Daartoe dragen ook de talrijke werkgroepen bij. Door de uitwerking van projecten en activiteiten geven zij het pedagogisch project van de school mee vorm. In de Middenschool zijn voor een reeks vakken de vakgroepvergaderingen ingeroosterd. Het College voorziet in ingeplande overleguren voor een aantal studierichtingen. Andere vakgroepen vergaderen op eigen initiatief. De schoolleiding verwacht dat dit vakoverleg leidt tot de realisatie van de leerplandoelstellingen, een afstemming van de evaluatie daarop en aandacht voor gevarieerde en gedifferentieerde werkvormen. De directie volgt via de verslagen de vakgroepwerking op. In het College is er bijkomend een jaarlijkse terugkoppeling met de betrokken voorzitters. De school stimuleert professionalisering via vakgebonden nascholing en ondersteuning door de begeleidingsdienst. De doorlichting stelt vast dat de leerbegeleiding tijdens de lessen in een aantal vakken zorgvuldig gebeurt, maar er zijn nog verschillen tussen de leraren. De tekorten voor een aantal doorgelichte vakken door een onvoldoende afstemming van de leerinhouden of van de evaluatiepraktijk op de leerplandoelstellingen, wijzen evenwel op de noodzaak van een meer leerplangerichte vakgroepwerking, van een verdere professionalisering en van een beleidsmatige en doelgerichte aansturing en opvolging daarvan.

In de leerlingenraad van de Middenschool betreft de werking vooral de medewerking aan allerlei activiteiten. In het College hebben de leerlingen ook inspraak in bepaalde aspecten van het schoolreglement en de schoolorganisatie. Het oudercomité verleent niet alleen praktische ondersteuning in schoolactiviteiten, maar fungeert in een aantal gevallen ook als klankbord voor het pedagogisch project.

De schoolleiding communiceert met de personeelsleden over haar beleid en besluitvorming via geregelde personeelsvergaderingen, het digitale schoolplatform en ook informeel. De school hecht veel belang aan de schriftelijke communicatie met de ouders over alle aspecten van het schoolleven. Daarvoor is ook een uitgebreide infobrochure uitgewerkt, onder meer met een verwerking van het schoolreglement. In het officiële schoolreglement is er evenwel een inbreuk tegen de regelgeving wegens het ontbreken van de basisprincipes van het schoolbeleid inzake reclame en sponsoring. Op basis van een voldoende beleidsvoerend vermogen van de school maakt deze lacune geen deel uit van de vervolgccontrole.

Kwaliteitszorg Er is beleidsmatig aandacht voor kwaliteitszorg, die intentioneel alle aspecten van de schoolwerking omvat. Hiervoor kiest de school voor de kwaliteitscirkel (plan, do, check, act). Voor onder meer de werk- en vakgroepen, de leerlingenbegeleiding, de VOET-werking, de schoolactiviteiten en de nascholingen voorziet het schoolbeleid in een jaarlijkse evaluatie van de werking. Uit de betreffende documenten en verslagen blijkt vooral aandacht voor de analyse ervan, maar nog minder voor de formele bijsturingen. De directie maakt zich evenwel sterk dat die bijsturingen de facto gebeuren.

In het College heeft een grondige zelfevaluatie met de ondersteuning van de pedagogische begeleidingsdienst een aantal schooljaren geleden geleid tot een meer dynamische en gestructureerde schoolwerking, gebaseerd op communicatie en gelijkgerichtheid. Voor een aantal didactische processen, onder meer voor de taalondersteuning en de STEM-lessen in de Middenschool en het werken aan onderzoekscompetentie in het College, maakt men gebruik van het OVUR-schema.

De school hecht ook belang aan het welbevinden van alle schoolbetrokkenen. Ze heeft gepeild naar de tevredenheid van de leerlingen en de ouders over diverse aspecten van het schoolleven. De Middenschool deed dit via een eigen bevraging, het College met de enquête die de Vlaamse overheid ter beschikking stelt. Het College heeft ook het welbevinden van het personeel bevroegd. De vragenlijsten worden zorgvuldig geanalyseerd. In de Middenschool leidde de analyse tot een aantal informele bijsturingen. Het College plaatst die in een stappenplan waarbij alle schoolgeledingen verder zullen betrokken worden bij de conclusies en de daaruit volgende acties.

De Middenschool volgt de resultaten van haar oud-leerlingen in het College en andere scholen in de omgeving op, en dit met het oog op haar attesteringsbeleid en een correcte oriëntering. Het College heeft recent aandacht besteed aan de analyse van de outputgegevens van de Vlaamse overheid. Een aantal gegevens, onder meer de attestering van de leerlingen in bso en tso tweede en derde graad, en de slaagcijfers van de oud-leerlingen in het hoger onderwijs, zijn aandachtspunten voor onder meer de werkgroep leer- en schoolloopbaanbegeleiding.

Voor de verdere ontwikkelingen en evoluties in de schoolwerking richt de school zich op de verwachtingen van de Vlaamse overheid, onder meer de onderwijshervorming en BOS, en op de verdere ontplooiing van de dynamiek die in de school bestaat, rekening houdend met de actuele noden van de leerlingen en de personeelsleden.

7 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

7.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De leerlinggerichte aanpak in de lessen en de schoolactiviteiten.
- Het engagement van het schoolteam.
- De deskundigheid en de ondersteuning van het zorgteam.

Wat betreft het algemeen beleid

- De ondersteunende en stimulerende beleidsvoering.
- De inspanningen en initiatieven voor een breed gedragen schoolbeleid.
- De participatieve besluitvorming.
- De aanzet tot kwaliteitszorg.

7.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De leerplangerichtheid van de evaluatiepraktijk.
- De inhoudelijke vakgroepwerking.

Wat betreft het algemeen beleid

- De verdere uitbouw van de VOET-werking.
- De aansturing en opvolging van een kwaliteitsvolle evaluatiepraktijk.
- De systematische en cyclische kwaliteitszorg.

7.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor Frans in tso tweede en derde graad in de studierichting Sociale en technische wetenschappen.
- De leerplanrealisatie voor expressie en huishoudkunde in tso tweede en derde graad in de studierichting Sociale en technische wetenschappen.
- De leerplanrealisatie voor Nederlands in bso tweede graad in de studierichting Kantoor (specifiek gedeelte).

Wat betreft de regelgeving

- Het opnemen van de basisprincipes van het schoolbeleid m.b.t. reclame en sponsoring in het schoolreglement (Codex SO art. 112, 12°). (geen opvolging)

8 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor **de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'** omwille van het onvoldoende realiseren van de onderwijsdoelstellingen voor

Structuuronderdeel	Basisvorming	Specifiek gedeelte
Graad 2 BSO Kantoor		Nederlands
Graad 2 TSO Sociale en technische wetenschappen	Frans	expressie, huishoudkunde
Graad 3 TSO Sociale en technische wetenschappen	Frans	expressie, huishoudkunde

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **20-01-2020** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "**gunstig advies**".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor **de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'**.
- voor **de overige erkenningsvoorwaarden**.

9 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Liesbet WAUMANS de inspecteur-verslaggever	Brigitte BERNARD de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	